

«Τι βρίσκεται στο τραπέζι σου;» Το EUIPO αποκαλύπτει στοιχεία για τα παραπονημένα τρόφιμα και ποτά στην ΕΕ

- Οι αρχές κατάσχισαν παραπονημένα τρόφιμα αξίας 91 εκατομμυρίων ευρώ, κατά τη διάρκεια μίας μόνο επιχείρησής τους σε ολόκληρη την ΕΕ
- Τα κρασιά και τα οινοπνευματώδη ποτά αντιμετωπίζουν ένα από τα υψηλότερα ποσοστά παραποίησης σε σύγκριση με άλλα προϊόντα, με ετήσιες απώλειες πωλήσεων ύψους 2289 εκατομμυρίων ευρώ και σχεδόν 5700 θέσεων εργασίας στην ΕΕ. Μόνο στην Ελλάδα, κάθε χρόνο χάνονται 49 εκατομμύρια ευρώ σε πωλήσεις και πάνω από 200 θέσεις εργασίας στον τομέα αυτόν
- Βρέθηκαν παραπονημένα τρόφιμα και ποτά που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, όπως μεθανόλη, υδράργυρο και τοξικά φυτοφάρμακα
- Οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι σήμα αυθεντικότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταχωρίσει πάνω από 3600 προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη

«Τι βρίσκεται στο τραπέζι σου;» Αυτή είναι η ερώτηση που θέτει το Γραφείο Διοικητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) στο πλαίσιο της εκστρατείας του για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Παραποίησης, η οποία αποκαλύπτει την ανησυχητική απειλή που αποτελούν τα παραπονημένα τρόφιμα και ποτά σε ολόκληρη την ΕΕ. Η πρωτοβουλία αυτή έρχεται σε συνέχεια πρόσφατων εκθέσεων που δείχνουν ότι η παραποίηση στον τομέα των τροφίμων και των ποτών εξακολουθεί να θέτει σημαντικούς **κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών**, ενώ βλάπτει τις οικονομίες της Ευρώπης και τη γαστρονομική της κληρονομιά.

Τα παραπονημένα προϊόντα συνδέονται συχνά με είδη πολυτελείας ή με τον τομέα της ένδυσης και της μόδας. Ωστόσο, σύμφωνα με την έκθεση του 2022 για *την εκτίμηση των απειλών σχετικά με το έγκλημα κατά της διανοητικής ιδιοκτησίας*, τα **τρόφιμα** – ιδίως τα μπισκότα, τα ζυμαρικά, τα πατατάκια και τα γλυκά – **αποτελούσαν τη δεύτερη κατηγορία προϊόντων με τις περισσότερες κατασχέσεις στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ** το 2020.

Πρόσφατα ευρήματα αποκαλύπτουν την ανησυχητική έκταση αυτής της εγκληματικής δραστηριότητας. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Europol) για την εκτίμηση της απειλής της σοβαρής και οργανωμένης εγκληματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2025 (SOCTA), υπογραμμίζει ότι η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει προσφέρει στους απομιμητές νέους τρόπους διανομής παραπονημένων τροφίμων, καθιστώντας όλο και πιο δύσκολο για τους καταναλωτές να αναγνωρίσουν τα αυθεντικά προϊόντα. Οι εγκληματίες παραποιούν τις ετικέτες και τις συσκευασίες των τροφίμων και προσαρμόζουν τις διαδικασίες παραγωγής, στοχεύοντας προϊόντα υψηλής αξίας.

Οι επιτόπιες επιχειρήσεις ελέγχου έχουν επίσης αποκαλύψει την έκταση του προβλήματος. Η κοινή επιχείρηση OPSON της Eurropol και της Interpol, που διεξάγεται κάθε χρόνο, οδήγησε στην κατάσχεση **παραπονημένων και μη συμμορφούμενων με τα πρότυπα τροφίμων αξίας 91 εκατομμυρίων ευρώ** το 2024.

Ο εκτελεστικός διευθυντής του EUIPO, **João Negrão**, δήλωσε:

«Τα παραπονημένα τρόφιμα και ποτά αποτελούν σημαντική ανησυχία για τη δημόσια υγεία. Η εκστρατεία μας αποσκοπεί να εφοδιάσει τους καταναλωτές με τις γνώσεις που χρειάζονται για να προστατεύσουν τον εαυτό τους, υποστηρίζοντας παράλληλα τις νόμιμες επιχειρήσεις που τηρούν τα πρότυπα ποιότητας της ΕΕ. Πρόκειται για μια μάχη που πρέπει να δώσουμε όλοι μαζί: αρχές, παραγωγοί και καταναλωτές».

Οι κίνδυνοι για την υγεία παραμένουν πρωταρχική ανησυχία. Η έκθεση SOCTA 2021 προειδοποιεί ότι σε παραπονημένα προϊόντα διατροφής έχουν εντοπιστεί **επικίνδυνες ουσίες** όπως μεθανόλη, υδράργυρος, φιπρονίλη και διάφορα εντομοκτόνα ή φυτοφάρμακα.

Η **παραποίηση ποτών**, ιδίως αλκοολούχων, παραμένει σημαντικό πρόβλημα, με οργανωμένες εγκληματικές ομάδες να χρησιμοποιούν εξελιγμένες μεθόδους για να εξαπατούν τους καταναλωτές. Οι παραπονητές συχνά επαναχρησιμοποιούν αυθεντικές φιάλες ή εκτυπώνουν πλαστές ετικέτες και τις τοποθετούν σε άδειες φιάλες, καθιστώντας πιο δύσκολο για τους καταναλωτές και τις αρχές να διακρίνουν τα νόμιμα από τα παραπονημένα προϊόντα.

Ο οικονομικός αντίκτυπος είναι επίσης σημαντικός. Σύμφωνα με τα στοιχεία του EUIPO, ο τομέας των οίνων και των οινοπνευματωδών ποτών ήταν ένας από τους τομείς που επλήγησαν περισσότερο από την παραποίηση κατά την περίοδο 2013-2017. Συνολικά, **2289 εκατομμύρια ευρώ χάθηκαν σε πωλήσεις και σχεδόν 5700 θέσεις εργασίας** καταστράφηκαν ετησίως στην ΕΕ λόγω της παραποίησης. Η απώλεια φόρων από τα προϊόντα αυτά ήταν επίσης σημαντική, καθώς ανήλθε σε 2068 εκατομμύρια ευρώ.

Η Κίνα και η Τουρκία ήταν μεταξύ των χωρών προέλευσης που αναφέρθηκαν συχνότερα για παραπονημένα τρόφιμα και ποτά που κατασχέθηκαν στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ το 2019 και το 2020.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ, ΣΗΜΑΔΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της οικονομίας της ΕΕ, συμβάλλοντας σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη, την απασχόληση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Από τα κρασιά έως τα παραδοσιακά προϊόντα διατροφής, οι [γεωγραφικές ενδείξεις](#) (ΓΕ) επιτρέπουν στους καταναλωτές να εμπιστεύονται και να διακρίνουν τα ποιοτικά προϊόντα, βοηθώντας παράλληλα τους παραγωγούς να εμπορεύονται καλύτερα τα προϊόντα τους. Οι εν λόγω ονομασίες προστατεύουν τα ονόματα των προϊόντων που προέρχονται από συγκεκριμένες περιοχές και διαθέτουν ιδιότητες ή χαρακτηριστικά που οφείλονται, κατά κύριο λόγο, στο συγκεκριμένο γεωγραφικό περιβάλλον.

Το σύστημα ΓΕ της ΕΕ περιλαμβάνει τις ονομασίες «Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης» (ΠΟΠ), «Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη» (ΠΓΕ) και «Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν» (ΕΠΙΠ). Οι πιστοποιήσεις αυτές διαφυλάσσουν την πλούσια γαστρονομική κληρονομιά της Ευρώπης και παρέχουν στους καταναλωτές εγγύηση για την

αυθεντικότητα και την ποιότητα των προϊόντων. Επί του παρόντος, στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν καταχωριστεί **πάνω από 3600 προϊόντα** ως γεωγραφικές ενδείξεις.

Η **Γαλλία, η Ιταλία και η Γερμανία** κατέχουν ηγετική θέση τόσο στην παραγωγή όσο και στην κατανάλωση προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη, με τη Γαλλία να αντιπροσωπεύει μόνη της σχεδόν το 32% των πωλήσεων Ευρωπαϊκών προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη. Το κρασί αποτελεί το 54% της συνολικής κατανάλωσης προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη στην ΕΕ, γεγονός που το καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτο στην παραποίηση. Άλλα προϊόντα που πλήττονται σε μεγάλο βαθμό από την παραποίηση είναι το **ελαιόλαδο, η μπύρα, το κρέας, το τυρί και τα γαλακτοκομικά προϊόντα**.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΘΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Η εκστρατεία του EUIPO «*Τι υπάρχει στο τραπέζι σας;*» παρέχει πρακτικές συμβουλές στους καταναλωτές για το πώς να προστατεύονται από τα παραποιημένα προϊόντα. Οι καταναλωτές ενθαρρύνονται να **αγοράζουν από επίσημους εμπόρους λιανικής πώλησης και κανάλια διανομής**, καθώς και από επίσημους ισότοπους εταιρειών, προκειμένου να αποφεύγουν τα παραποιημένα προϊόντα. Η **επαλήθευση της σήμανσης του προϊόντος και της προέλευσής του** και ο έλεγχος των **λογότυπων πιστοποίησης** μπορούν να βοηθήσουν στην επιβεβαίωση της νομιμότητας του προϊόντος. Ειδικότερα, οι καταναλωτές πρέπει να αναζητούν τις επίσημες ετικέτες γεωγραφικής ένδειξης (ΓΕ) της ΕΕ, όπως ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ, προκειμένου να διασφαλίζουν την αυθεντικότητα των προϊόντων που αγοράζουν.

Είναι επίσης σημαντικό να **εξετάζουν προσεκτικά τη συσκευασία** και το ίδιο το προϊόν, καθώς τα παραποιημένα προϊόντα συχνά παρουσιάζουν ελαττώματα στην τελική επεξεργασία ή ορθογραφικά λάθη. Η χρήση εργαλείων επαλήθευσης της γνησιότητας, όπως QR κωδικοί και ολογράμματα, μπορεί να βοηθήσει περαιτέρω στην επαλήθευση της γνησιότητας ενός προϊόντος. Το EUIPO έχει δημοσιεύσει έναν [οδηγό για την τεχνολογία καταπολέμησης της παραποίησης και της πειρατείας](#), ο οποίος περιλαμβάνει πάνω από 40 τεχνολογίες που μπορούν να βοηθήσουν τους επιχειρηματίες να προστατεύσουν τις εμπορικές τους επωνυμίες.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η παραποίηση τροφίμων και ποτών και η κατάχρηση γεωγραφικών ενδείξεων αποτελούν σημαντικό και σοβαρό έγκλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί σε διεθνές επίπεδο. Το EUIPO συμμετέχει ενεργά στην καταπολέμηση της παραποίησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Στο πλαίσιο των προσπάθειών του, συνεργάζεται με διάφορους οργανισμούς και τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων αστυνομικών και κατόχων δικαιωμάτων ΔΙ, με σκοπό την ενίσχυση της διασυννοριακής συνεργασίας και της επιβολής του νόμου στην Ευρώπη.

Επιχειρήσεις υψηλού προφίλ, όπως η OPSON – που σημαίνει «τροφή» στα αρχαία ελληνικά – συμβάλλουν στην απομάκρυνση των παραποιημένων και μη συμμορφούμενων με τα πρότυπα τροφίμων και ποτών από την αγορά. Το 2024 η ετήσια επιχείρηση OPSON, που συντονίστηκε από την Europol και την Interpol σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές σε 29 χώρες της Ευρώπης, καθώς και με παραγωγούς τροφίμων και ποτών, οδήγησε στην κατάσχεση 22000 τόνων τροφίμων και περίπου 850000 λίτρων (κυρίως αλκοολούχων) ποτών, αξίας 91 εκατομμυρίων ευρώ. Η επιχείρηση είχε επίσης ως αποτέλεσμα την

εξάρθρωση 11 εγκληματικών δικτύων και την παραπομπή 278 ατόμων στις δικαστικές αρχές σε σχέση με τα παραπονημένα προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτών των επιχειρήσεων, το EUIPO παρέχει τεχνογνωσία σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας – ιδίως εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων – ενώ παράλληλα προσφέρει κατάρτιση και συνεργάζεται στενά με τις αρχές επιβολής του νόμου για την καταπολέμηση της παραποίησης.

Όπως αποδεικνύεται από τις εκθέσεις του EUIPO, η παραγωγή και η διανομή παραπονημένων προϊόντων συνδέονται συχνά με το **οργανωμένο έγκλημα** – δραστηριότητες που υπονομεύουν τις νόμιμες επιχειρήσεις, θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των καταναλωτών και συμβάλλουν στη χρηματοδότηση άλλων σοβαρών εγκλημάτων, όπως η διακίνηση ναρκωτικών, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, η απάτη και, ακόμη και, η τρομοκρατία.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ EUIPO

Το [Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ \(EUIPO\)](#) είναι ένας από τους μεγαλύτερους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με έδρα το Αλικάντε της Ισπανίας. Το EUIPO διαχειρίζεται την καταχώριση των εμπορικών σημάτων της ΕΕ από το 1994 και των σχεδίων και υποδειγμάτων από το 2003, τα οποία αποτελούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που καλύπτουν τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2023, άλλο ένα δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, οι βιοτεχνικές και βιομηχανικές γεωγραφικές ενδείξεις, προστέθηκε στο χαρτοφυλάκιο του οργανισμού. Το EUIPO διεξάγει επίσης δραστηριότητες συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ και σε διεθνές επίπεδο με σκοπό τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας και φιλοξενεί το [Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τις παραβιάσεις Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας](#). Το 2024, το EUIPO κατατάχθηκε για πέμπτη φορά ως το [πιο καινοτόμο γραφείο διανοητικής ιδιοκτησίας στον κόσμο](#).

Επικοινωνία με τα μέσα ενημέρωσης

Υπηρεσία επικοινωνίας του EUIPO

Τηλ.: +34 653 674 113

press@euipo.europa.eu

